

Tid Onsdagen den 18 december 2013 kl 17.00 – 18.45
Plats Bolindersalen, Tekniska nämndhuset
Justerat Fredagen den 20 december 2013

Per Ankersjö

Katarina Luhr

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Per Ankersjö (C) ordföranden

Katarina Luhr (MP) vice ordföranden

Jonas Nilsson (M)

Torbjörn Erbe (M)

Per Ola Bosson (M) §§ 1-18, 20-21

Helena Levy (M)

Nils Ingelström (M)

Karin Karlsbro (FP)

Mikael Magnusson (S)

Mats E. P. Lindqvist (MP)

Tjänstgörande ersättare:

Anders Thureson (M) för Per Ola Bosson (M) § 19

Fredrik Canerstam (S) Åsa Wester (S)

Måns Lönnroth (S) för vakans (S)

Charles Berkow (MP) för Stellan F. Hamrin (V)

Ersättare:

Anders Thureson (M) §§ 1-18, 20-21

Eva Runvald (M) §§ 4-21

Viktor Strååt (M)

Per Johansson (FP)

Maria Brogren (C)

Clara Lindgren (MP)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm, Håkan Andersson, Jörgen Bengtsson, Arne Jamtrot, Gustaf Landahl, Ulf Mohlander, Daniel Selin, Kristofer Stjernqvist, Emily Tjäder, Malin Täftefur och Pia Winbladh Högfors samt personalföreträdaren Luis Lopez och borgarrådssekreteraren Albin Ring.

§ 1 Närvarorätt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att ge närvarorätt vid dagens sammanträde till Jörgen Bengtsson, Arne Jamtrot, Ulf Mohlander och personalföreträdaren Luis Lopez.

§ 2 Val av justerare och tid för justering

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utser vice ordföranden Katarina Luhr (MP) att tillsammans med ordföranden Per Ankersjö (C) ordföranden justera dagens protokoll.

Justering sker fredagen den 20 december 2013.

§ 3 Anmälan av föregående protokoll

Protokoll 9/2013 från miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde den 26 november 2013 anmäls.

§ 4 Anmälan av inkomna skrivelser till miljö- och hälsoskyddsnämnden

Inkomna skrivelser m.m. till miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt förteckningar från den 5 december och den 18 december 2013 anmäls.

§ 5 Anmälan av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen

Beslut

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen från och med 2013-11-02 – 2013-11-22.

Handlingar i ärendet

Lista över delegationsbeslut ur ECOS för delegationsperioden 2013-11-02 – 2013-11-22.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Vi noterar att landstingets utskott för tillväxtmiljö och regionplanering (TMR) beslutade att remittera RUFSt-underlaget redan den 19 september. Remissperioden löper från den 1 oktober till och med den 20 december, men kommunstyrelsen översände remissen till miljö- och hälsoskyddsnämnden först den 21 november. Vi är något frågande till den stora fördröjningen.

I den mån fördröjningen skett inom staden anser vi att rutinerna bör ses över. Vi ser både ett demokratiskt värde och ett värde i sak att ärenden som denna remiss kan behandlas av nämnden. Vi ser t.ex. ett potentiellt värde i samarbete och samordning kring avfallsfrågor i regionen, en frågeställning som är otillräckligt omhändertagen i RUFSt.

§ 6

Anmälan av protokoll från rådet för funktionshinderfrågor

Protokoll 9/2013 från miljö- och hälsoskyddsnämndens och fastighetsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor sammanträde den 13 november 2013 anmäls.

§ 7

Miljö- och hälsoskyddsnämnden verksamhetsplan 2014

Dnr 2013-15189

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar godkänna förvaltningens förslag till verksamhetsplan 2014 enligt bilaga 2 till tjänsteutlåtande samt överlämna den till kommunstyrelsen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att hos kommunstyrelsen begära omslutningsförändring med 17,9 mnkr för ökade kostnader och intäkter för externt finansierade projekt och för tillsyn enligt bilaga 2.1 till tjänsteutlåtande.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att ansöka om budgetjustering med 1,0 mnkr ur central medelsreserv 2 i kommunfullmäktiges budget för 2014 för ökad effektivitet i bostadsproduktionen.
- 4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att ansöka om

- budgetjustering med 0,3 mnkr ur central medelsreserv 2 i kommunfullmäktiges budget för 2014 avseende medel för skötsel av naturreservat.
- 5 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens förslag till tillsynsplan enligt bilaga 2.2 till tjänsteutlåtande.
 - 6 Godkänna förvaltningens förslag till miljöövervakningsplan enligt bilaga 2.3 till tjänsteutlåtande.
 - 7 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens förslag till internkontrollplan enligt bilaga 2.4 till tjänsteutlåtande.
 - 8 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens förslag till risk- och väsentlighetsanalys - KF indikatorer enligt bilaga 2.5 till tjänsteutlåtande.
 - 9 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens förslag till risk- och väsentlighetsanalys - nämndens väsentliga processer enligt bilaga 2.6 till tjänsteutlåtande.
 - 10 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens förslag till aktivitetsplan för upphandling i konkurrens enligt bilaga 2.7 till tjänsteutlåtande.
 - 11 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens förslag till jämställdhets- och mångfaldsplan enligt bilaga 2:8 till tjänsteutlåtande.
 - 12 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från 10 december 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Delvis godkänna förvaltningens förslag till verksamhetsplan 2014 för Miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt bilaga 2 samt

överlämna den till kommunstyrelsen.

Hos kommunstyrelsen begära omslutningsförändring med 17,9 mkr för ökade kostnader och intäkter för externt finansierade projekt och för tillsyn enligt bilaga 2.1.

Ansöka om budgetjustering med 1 mnkr ur central medelsreserv 2 i kommunfullmäktiges budget för 2014 för ökade effektivitet i bostadsproduktionen.

Ansöka om budgetjustering med 0,3 mnkr ur central medelsreserv 2 i kommunfullmäktiges budget för 2014 avseende medel för skötsel av naturreservat.

Godkänna förvaltningens förslag till tillsynsplan enligt bilaga 2:2.

Godkänna förvaltningens förslag till miljöövervakningsplan enligt bilaga 2:3

Godkänna förvaltningens förslag till plan för internkontrollplan enligt bilaga 2:4

Godkänna förvaltningens förslag till risk- och väsentlighetsanalys - KF indikatorer enligt bilaga 2.5.

Godkänna förvaltningens förslag till risk- och väsentlighetsanalys - nämndens väsentliga processer enligt bilaga 2.6.

Godkänna förvaltningens förslag till aktivitetsplan för upphandling i konkurrens enligt bilaga 2.7.

Godkänna förvaltningens förslag till jämställdhets- och mångfaldsplan enligt bilaga 2:8.

Justera beslutet omedelbart

I övrigt anföra följande:

En stark satsning behövs på miljöarbetet för att Stockholm ska kunna bli en långsiktigt hållbar stad. Miljöpartiet föreslog i sitt budgetförslag att stadens miljöarbete skulle stärkas på en rad områden, bl.a. med satsningar på klimatarbete, kemikalier, kommunikation och konsumentarbete.

Förvaltningens förslag till verksamhetsplan innehåller en rad av viktiga åtgärder för att skydda stockholmarnas hälsa och

miljö. Många av åtgärderna behövs för att upprätthålla lagstadgade miljökrav i staden. Vi anser att många åtgärder saknas för att stadens miljöarbete ska kunna kallas progressivt och i framkant.

Vi vill peka på allvaret i att förvaltningen år efter år får sparbeting, trots en kraftig nedskärning av resurser efter valet 2006. Att alliansen utåt presenterar miljösatningar medan budgeten för miljöförvaltningen inte täcker den verksamhet man vill bedriva är ett problem. En konsekvens av detta är att förvaltningen årligen måste begära pengar ur central medelreserv för att täcka löpande verksamhet. Detta är inte acceptabelt.

Ett problem är att det inte heller finns utrymme för behövliga löneökningar. Detta kan komma att innebära att Stockholm inte kan behålla den högsta kompetensen inom förvaltningen. Det är av stor vikt att det i budgeten finns utrymme för både pris- och lönekomensation och behövliga löneökningar. Då Stockholm behöver hög kompetens för de komplexa ärenden som miljöförvaltningen hanterar i en kommun med nästan 10 % av Sveriges befolkning kan det bli ett reellt problem för staden om personalen väljer mer välbetalda jobb i grannkommunerna.

I årets budget finns pengar öronmärkta för kompetenshöjande insatser. Vi anser, vilket även Vision kräver i sina bilagda yrkanden, att det är viktigt med en uppföljning av resultatet av denna kompetensutveckling.

Med de ekonomiska ramar miljöförvaltningen nu tilldelas kommer vi att få sträva länge för att göra Stockholm till en långsiktigt hållbar stad. Vi anser därför inte att budgeten är tillräcklig för att förvaltningen ska kunna utföra det arbete som Stockholm behöver för att kunna skydda sina invånare och sin miljö.

- 3) Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Att delvis bifalla förvaltningens förslag till budget och verksamhetsplan för Miljö- och hälsoskyddsnämnden 2014

Därutöver anföra att:

Utmaningarna för Stockholms stad är stora på miljöområdet, inte minst för att det är en snabbt växande storstad. Såväl luft som vattenkvaliteten behöver förbättras, mer insatser behövs mot farliga kemikalier liksom för att åtgärda andra hot mot

människors hälsa. Våra parker och grönytor måste utvecklas, naturreservat inrättas och inte minst måste Stockholm arbeta hårdare med klimatfrågorna.

Stockholm ska inte ha någon annan ambition än att vara ledande bland världens städer i arbetet för hållbarhet. Vi ska vara ledande i klimatarbetet - i att fasa ut de fossila bränslena och leva klimatsmart. Nämnden har därför bland annat en viktig uppgift i att bidra till fler bilpooler och satsningar på elbilsanvändning. Ett annat element i att återta den globala miljöledarrollen är att vi måste påbörja arbetet med att göra Stockholm till en Fair Trade City.

Barnen är vår framtid. En stor del av sin vakna tid tillbringar de på förskolor, skolor och andra offentliga lokaler. Det är stadens ansvar att se till att denna miljö är bästa möjliga och inte utgör en fara för deras hälsa. Därför behövs stärkta insatser för förstärkt tillsyn och därtill kopplade miljöinsatser på förskolor och skolor.

Staden växer och behöver bebyggas ytterligare och snabbare. Inte minst behöver tidigare industrimark tas i anspråk. Det är därför viktigt att tidigt inventera och granska eventuellt förorenad mark för att snabbt och effektivt kunna sanera marken för snabbare byggnation.

Vi stockholmare utsätts dagligen för kemikalier. Kunskapen är ofta låg om hälsoskadliga ämnen från historiska markföroreningar. På flera områden behöver, som nämnts ovan, tillsyn, övervakning och information utökas för att skydda barns och övrigas hälsa. Det gäller bl.a. badvatten, restauranger, storkök, parker, skolgårdar och lekytor, samt mot allmänhet, företag och butiker för att minska användningen av farliga kemikalier och hormonstörande ämnen. Inte minst är det allvarligt att våra barn utsätts för farliga ämnen. Att staden nu antar en kemikalieplan och inrättar ett kemikaliecenter stödjer vi socialdemokrater starkt, men vi anser att mer resurser borde allokerats till detta viktiga område.

Stockholm är en besöksstad. Det ska vara säkert att gå på restaurang i Stockholm, inte bara för oss stockholmare, utan också för turister och andra besökande. Livsmedelstillsynen är därför – också - en viktig del i att vårda en av Stockholms viktigaste näringar.

Stockholm behöver snålare och smartare resursförbrukning. Arbetet med att generellt få ner resursförbrukningen, men också att få upp insamlingsvolymerna av matavfall för biogasproduktion kräver tillsyn och information. Miljöförvaltningen har en viktig roll att spela och detta kräver

resurser.

De stora och oacceptabla överskridandena av partiklar på flera av våra gator måste åtgärdas. Det kommer att behöva göra en rad åtgärder för att minska detta hot mot människors hälsa. Ett system med dubbdäcksavgifter enligt norsk modell skulle förbättrat luften i Stockholm rejält. Men regeringen dröjer, och där regeringen inte förmår fatta tillräckliga beslut, måste istället staden använda de medel som står till buds.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har viktiga uppgifter och får nu ytterligare uppdrag att förbättra vår stads miljö. Detta är mycket bra, men kräver resurser. De borgerliga tillför en del pengar, men samtidigt döljer man neddragningar bakom effektiviseringskrav där det inte finns utrymme att effektivisera mycket mer utan att det går ut över verksamhetens kvalitet, omfattning och de anställdas arbetssituation. Exempelvis är effektiviseringarna i tillsynsarbetet som redan är diskonterade i taxan. Den mycket dåliga upphandlingen av Volvo-IT fortsätter att tynga förvaltningens ekonomi och verksamhet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en viktig roll för Stockholms utveckling. Dels för den verksamhet som bedrivs i sig. Men också för att visa väg för andra förvaltningar. För att ge möjlighet att ytterligare utveckla Stockholms miljöarbete har vi socialdemokrater valt i vårt budgetförslag att satsa 10 miljoner kronor mer på nämndens områden. Denna satsning för att ytterligare accelerera miljöarbetet krävs för en snabbt växande stad som inte ska ha någon annan ambition än att vara ledande i hållbarhetsarbetet bland världens storstäder.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till beslut.

Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) enligt följande:

För fjärde året i rad denna mandatperiod har miljö- och hälsoskyddsnämnden fått en förstärkt budget. Sedan valåret

2010 har nämndens nettobudget ökat med nästan 20 miljoner kronor, från 64,6 mnkr 2010 till 83,3 mnkr 2014. Det är en ökning med över 30 procent. Detta är viktig bakgrundsinformation att ha med sig avseende nämndens budget för år 2014.

Det är dock i sammanhanget värt att erinra om att budgethöjningar i sig inte är något självändamål. Varje krona som tilldelas nämnden har från början tagits av stockholmarna genom skattesystemet och måste därför kunna motiveras utifrån ett nyttoperspektiv. Det är därför viktigt att poängtera att de tillskott som nämnden har fått under mandatperioden har varit välbehövliga satsningar som ger mervärden åt stockholmarna, såsom energicentrum, kemikaliecentrum, insatser för en grönare fordonsflotta, arbete med historiskt förorenade områden och satsningar för att förbättra stadens luft och vatten.

Likaså är det viktigt att erinra om vikten av ett kontinuerligt effektiviseringsarbete. I detta hänseende är förvaltningen ett föredöme, vilket självfinansieringsgraden också vittnar om. År 2006 hade livsmedelskontrollen och miljöbalkstillsynen en självfinansieringsgrad på 47 respektive 40 procent. Prognosen för 2014 är 85 respektive 66 procent. Nämnden är därmed en av de miljönämnder i Sverige som har högst finansieringsgrad av alla kommuner och det utan att ha den högsta timtaxan. Det innebär att förvaltningen lyckas producera mer verksamhet för pengarna, vilket är en bra politik både för stockholmarnas plånbok och miljö.

En god miljöpolitik handlar heller inte bara om kronor och ören. Under mandatperioden har bland ett nytt miljöprogram, en färdplan för fossilbränslefritt Stockholm 2050, en kemikalieplan, en miljöbilsstrategi och en åtgärdsplan för stadens vattenförekomster tagits fram. Genom budgeten för 2014 höjs ambitionerna för bostadsproduktionen i staden och samtidigt lyfts nämnden in som en av fyra nämnder i produktionsplaneringen för att på så vis få in miljöaspekterna i ett så tidigt skede som möjligt. Allt detta vittnar om att miljöfrågorna är prioriterade och att miljöpolitiken är ambitiös i Stockholm. Lika så de insatser och projekt som beskrivs i nämndens verksamhetsplan för 2014.

§ 8**Policy för golv med ftalater, svar på skrivelse från Katarina Luhr m fl (MP)**

Dnr 2013-12936

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP):

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen ”Policy för golv med ftalater” från Katarina Luhr m.fl. (MP).
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar att i övrigt hänvisa till kemikalieplanen samt kemikalicentrums kommande arbete.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnamnden i övrigt anför följande.

Det är av stor vikt att förekomsten av gifter i staden minskar och i synnerhet gäller detta exponeringen i miljöer där barn vistas. Därför har staden ett mål om ett giftfritt Stockholm 2030, och miljöprogrammets andra kapitel slår fast att farliga ämnen ska undvikas och fasas ut. För att nå denna målsättning och hjälpa stadens olika verksamheter med att hålla koll på de senaste rönen, formulera krav vid upphandling och fungera som stöd vid uppföljning, har kommunfullmäktige beslutat uppdra åt miljö- och hälsoskyddsnamnden att ta fram en kemikalieplan. I budgeten för 2014 har kommunfullmäktige dessutom beslutat att avsätta medel för att inrätta ett särskilt kemikaliecentrum vid miljöförvaltningen med sådan expertis som krävs för att genomföra det arbete som kemikalieplanen föreskriver. Genom dessa satsningar höjer staden ambitionsnivån och tar ett helhetsgrepp om frågan.

Förvaltningens tjänsteutlåtande ger en god bild av hur komplicerat detta område är och hur många olika faktorer som behövs vägas in vid upphandling av varor och tjänster i staden. Det är i sig ett kvitto på att den stödfunktion som kemikalieplanen och kemikaliecentrum syftar till att åstadkomma verkligen behövs. Därför förefaller det kontraproduktivt att frångå detta samlade arbete genom att anta en särskild policy för golv med ftalater eftersom syftet med kemikalieplanen just är att vara ett stöd i arbetet med denna typ av frågor. Namnden anser därför att detta arbete ska inrymmas i det vidare kemikaliarbetet med målsättningen ett giftfritt Stockholm 2030 och inte brytas ut

som en separat policy.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 20 november 2013.
Kontoret föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen ”Policy för golv med ftalater” från Katarina Luhr m.fl. (MP).
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens förslag till policy för golv med ftalater.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att översända beslutet till utbildningsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, SISAB och samtliga stadsdelsnämnder för kännedom.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 - 1 Att delvis godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen ”Policy för golv med ftalater”
 - 2 Delvis godkänna förvaltningens förslag till policy för golv med ftalater, med nedanstående ändring: (3.).
 - 3 Texten under punkt 3 i förslaget till policy, byts till:
 - Befintliga PVC-golv i rum där barn dagligen sover eller leker på golven ska bytas ut till PVC-fria golv.
 - Övriga PVC-golv med ftalater bör successivt bytas ut och en plan för detta bör tas fram.
 - En rimlighetsbedömning bör göras i varje enskilt fall
 - 4 Översända beslutet till Utbildningsnämnden, Fastighetsnämnden, Idrottsnämnden, SISAB, MICASA och samtliga stadsdelsnämnder för kännedom.

anser att kraven bör skärpas ytterligare genom att PVC- golv i rum där barn dagligen sover eller leker på golven ska bytas ut till ftalatfria golv. Detta för att minimera risken för att barnen ska exponeras för ftalater i onödan.

Stockholms stad är en stor aktör och kan därför påverka marknaden genom att ställa högre miljökrav. Efter kontakter med Göteborgs lokalförvaltning har vi fått veta att producenten av den PVC-fria plastmattan Lifeline (som bl.a. nämns i tjänsteutlåtandet) har tagit fram en matta med bättre akustikprestanda, men i dagsläget finns för få beställare för att kunna starta produktionen. Då Stockholms stad är en stor beställare bör teknikupphandling kunna användas för att finna golv med de egenskaper som krävs för att få en giftfri miljö. Då liknande behov tycks finnas även i andra kommuner bör man eventuellt kunna samarbeta för att få fram giftfria golvmaterial med lämpliga egenskaper till ett rimligt pris. Detta bli lättare att åstadkomma med en tydlig policy för vilka golv som ska användas eller inte användas.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till beslut.

§ 9

Överklagande av beslut om avslut, Regeringsgatan 86

Remiss från länsstyrelsen, beteckning

5051-33430-2013

Dnr 2010-8173

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar föreslå länsstyrelsen att återförvisar ärendet till miljö- och hälsoskyddsnämnden för ytterligare handläggning.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att återropa förvaltningens tjänsteutlåtande som grund för yrkandet.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att uppdra åt

förvaltningschefen att företräda nämnden i ärendet.

- 4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 2 december 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Av ärendet framgår att det rör sig om en tvist som pågått under relativt lång tid, att en familj anser sig utsatt för en olägenhet i form av buller från intilliggande verksamhet samt att denna olägenhet skulle kunna åtgärdas till en kostnad om 35 000 kronor. Med tanke på att nya omständigheter framkommit håller vi med förvaltningen om att ärendet bör återförvisas till miljö- och hälsoskyddsnämnden för ytterligare handläggning. Med hänsyn till att den klagande nu utsatts för olägenhet i drygt 3,5 år är det dock önskvärt att detta ärende handläggs så snabbt som det är möjligt för att minska ytterligare lidande i form av buller och ovisshet.

Vi tar inte parti varken för verksamheten eller för den enskilda personen men vill särskilt belysa att de skyddsåtgärder som bageriet föreslagit sig kunna vidta för att minska bullersituationen uppgår till en kostnad om 10 000 – 35 000 kronor. Av den klagandes mätningar framgår att kraven enligt SOSFS 2005:6 inte uppfylls. Om vi utgår från att detta resultat är riktigt så bör verksamhetsutövaren föreläggas att åtgärda denna olägenhet. Skulle verksamhetsutövaren anse att beloppet för denna åtgärd inte är rimlig är det upp till denne att bevisa att så är fallet enligt 2 kap. 7 § miljöbalken.

Vi anser att man som boende i Stockholms innerstad måste vara beredd att tåla olika typer av olägenheter, bland annat i form av buller från trafik, närliggande verksamheter och andra människor. Den typ av konstanta buller som det är

fråga om i det aktuella ärendet kan anses som särskilt besvärande om det aldrig upphör. Kostnaden för att åtgärda denna olägenhet tycks dessutom förhållandevis låg och kan enkelt åtgärdas genom teknikuppgradering. Att andra typer av buller som härrör t.ex. från trafik inte lika lätt låter sig justeras talar ytterligare för att man bör verka för att de åtgärder som är okomplicerade och förhållandevis billiga utförs.

§ 10

Stadens policy för Stockholms fritidsbåtliv Remiss från kommunstyrelsen, dnr 328-1628/2013

Dnr 2013-14928

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att tillstyrka remissen med de synpunkter som anförs i förvaltningens tjänsteutlåtande.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 20 november 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) och vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår (se beslutet).
- 2) Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Att i huvudsak bifalla förvaltningens förslag till beslut och i övrigt anföra följande:

I stora delar är vi positiva till föreslagen policy. Fritidsbåtarna har en naturlig plats i en stad som Stockholm. Det är viktigt att slå fast att båtklubbar även fortsättningsvis ska få finnas också i innerstaden, som exempelvis efter Årstaviken.

För att båtklubbarna ska klara genomföra nödvändiga miljöinvesteringar bör kontraktslängden för hamnarna och

uppläggningsplatserna, snarare vara 20-25 år än föreslagna 10-15 år. Arrendenivån ska vara tydligt kopplat till vilka miljöåtgärder klubbarna genomför. Klubbar som ser till att medlemmarna inte använder giftiga bottenfärger och miljöinventerar ska få sänkt arrende. Miljöförvaltningens tillsyn får här en stor betydelse när staden ska bedöma klubbarnas miljöambitioner.

När det gäller uppställningsplatser bör det framgå att de totalt sett inte ska minska inom staden. Nuvarande förslag om antalet uppställningsplatser är allt för luddiga. Överlag är det en bra idé att uppställningsplatserna har andra användningsområden under sommaren som tex enklare campingplatser. Vi är dock tveksam till möjligheten att skapa badplatser pga risk för höga miljögifter.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) och vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP).

Reservation

Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) enligt följande:

Vi ställer oss positiva till förvaltningens förslag till beslut som vi tycker är mycket bra och genomtänkt. I tillägg vill vi särskilt framföra ytterligare ett antal synpunkter rörande utnyttjande av uppställningsplatser, gästhamnar och miljöaspekter.

Den utbredda närhet till vatten som Stockholm erbjuder är unik och bör utnyttjas i så hög grad som det är möjligt. Som beskrivs i ärendet är båtplatser ett uppskattat inslag i stadsbilden även om det tar vissa ytor i anspråk och i viss mån avskärmar promenadstråk från vattenlinjen. Det är därför viktigt att se till att uppställningsytorna kan utnyttjas på ett effektivt och kreativt sätt under de månader som båtarna ligger i vattnet. Det är också under dessa månader som flest stockholmare och turister är i rörelse på dessa platser så möjlighet till kombinerat och växelvis utnyttjande borde vara möjligt. Vi skulle gärna se tillfälliga platser för stadsodling i pallkragar eller utomhusbio på dessa ytor men uppmuntrar även att det anordnas någon form av tipsforum för

allmänheten så att alla har chans att inkomma med förslag.

Vad gäller utökat antal gästhamnsplatser så är vi mycket positiva eftersom det kan medföra flertalet positiva effekter. Dels kan administrationen bidra till fler sommarjobb för unga stockholmare och dels kan de som hyr båtplatserna permanent gynnas ekonomiskt tack vare ökade intäkter från gästhamnsverksamheten. Detta är ett viktigt steg för ökad tillgänglighet i Stockholms skärgård. Det är dock viktigt att såväl gästhamnar som ökat utnyttjande av uppställningsplatser matchas med bra tillgång till infrastruktur och toaletter.

Slutligen vill vi kort framföra några synpunkter rörande avtalen mellan båtklubbarna och staden. Vi håller med att arrendeavtalen bör tecknas för en så lång tidsperiod att arrendatorn anser det motiverat att göra de investeringar som krävs för att hamnverksamhetens miljöpåverkan ska minska. I tillägg anser vi att staden bör kunna ställa krav på att klubbens medlemmar, alltså båtägarna, inte använder miljöfarlig bottenfärg. Vi anser även att staden bör upprätta en saneringsfond för sanering av de förorenade områden som finns vid eller i anslutning till många av Stockholms småbåtshamnar. Krav på att bidra till fonden ska kunna ställas i samband med arrendeavtalens tecknade. Fondens upplägg skulle kunna likna den lyckosamma saneringsfond som upprättades av bensinförsäljarna under 1990-talet (SPIMFAB). Ett möjligt alternativ eller komplement är att man i arrendeavtalen ställer krav på tecknande av en försäkring för att täcka kostnader förknippade med sanering av framtida skador. Staden bör även ge information och stöd till båtklubbarna för inrättande av latrintankstömning och spolplattor samt upprätthålla en tät dialog med båtklubbarna angående miljörelaterade problem i syfte att öka kunskapen och förståelsen för dessa frågor. Vi anser i övrigt att kostnaderna för installation av spolplattor och latrintankstömning kan samfinansieras mellan staden och båtklubbarna genom exempelvis höjda arrendavgifter om staden bistår med inrättandet av denna utrustning.

§ 11

Rökfria skolgårdar Stockholms stad

Dnr 2013-7670

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens rapport.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att översända rapporten för kännedom till alla inspekterade skolor, utbildningsförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna: Norrmalm, Bromma, Enskede-Årsta-Vantör, Hägersten-Liljeholmen, Kungsholmen, Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Älvsjö, Östermalm, Skarpnäck, Farsta, Hässelby-Vällingby, Skärholmen, Södermalm.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 27 november 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 12

Ersättningsanspråk från MTR Stockholm AB med anledning av olycka i samband med borring på fastigheten Draken 7

Dnr 2008-6660

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att ge förvaltningschefen i uppdrag att reglera skadan med MTR Stockholm AB, org. nr 556762-7152, i enlighet med vad som anförs i förvaltningens tjänsteutlåtandet.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 19 november 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 13**Remiss om riktlinjer för idéburen stadsförbättring
Remiss från kommunstyrelsen, dnr 319-754-2013**

Dnr 2013-15390

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna miljöförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 3 december 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) och vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår (se beslutet).
- 2) Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Att i huvudsak bifalla förvaltningens förslag till beslut

Därutöver anföra att:

Förslaget från Stadsledningskontoret tar upp viktiga frågor om demokrati och medborgarnas möjlighet till inflytande över stadens utveckling. Om förslaget ska kunna genomföras bör det också avsättas resurser. Vi ser med stor oro på förslaget om extern finansiering utan att detta närmare preciseras, eftersom dessa bör vara neutrala i relation till olika kommersiella aktörer.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per

Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) och vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP).

Reservation

Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till beslut.

§ 14

Strategisk bullerkartläggning och Åtgärdsprogram buller 2014-2018 enligt förordningen om omgivningsbuller

Dnr 2012-12643

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens strategiska bullerkartläggning 2013.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att anta förslaget till Åtgärdsprogram buller 2014-2018 enligt förordningen om omgivningsbuller samt översända antaget program till Naturvårdsverket.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 19 november 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Vi instämmer i stort med förvaltningens tjänsteutlåtande. För ett fortsatt bostadsbyggande krävs ibland speciella åtgärder men även en god kommunikation och samordning mellan olika instanser som t.ex. verksamhetsutövare för kollektivtrafik och andra yrkesutövare som kan generera buller.

Generella åtgärder som begränsad trafik och/eller sänkt

hastighet ska användas som primära åtgärder både kort- och långsiktigt i betydligt högre utsträckning än vad som föreslås. Vid bullerstörning ska t.ex. en sänkning av hastigheten på en väg prioriteras framför att t.ex. valla in ett hus. Andelen dubbdäck måste minska.

Inga undantag av tekniska eller ekonomiska skäl bör göras vid nybyggnation. Fastställda värden ska inte överskridas. Små lägenheter ska alltid byggas mot tyst sida.

Reglerna om maximala ljudnivåer vid fasad och uteplats ska vid nybyggnation inkludera effekter av flyg med innebörden att nybyggnation inte ska ske om föreslagna maxgränser överskrids.

Vi anser också att Järvafältet ska inkluderas i prioriterade områden.

Staden bör minska buller i samband med tillfälliga aktiviteter som byggprojekt genom att informera såväl aktörer som boenden om tydliga krav på t.ex. tider för bullerstörande verksamhet. Staden behöver också ta fram bättre information till allmänheten om dels vilka krav som staden ställer på bulleralstrande verksamhet, dels hur man kan vända sig till staden för att rapportera tillfälliga störningar som byggverksamhet utanför reglerade tider eller larmar som tjuvar högt under längre tid, dels hur staden har följt upp klagomålen.

§ 15

Förbud dubbdäck på flera gator för stockholmarnas hälsa, svar på skrivelser från Katarina Luhr m.fl. (MP)

Dnr 2013-11495, 2013-16455

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på de två skrivelserna från Miljöpartiet, som avser förbud mot dubbdäck på fler gator för Stockholmarnas hälsa.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att översända beslutet till trafik- och renhållningsnämnden och Miljödepartementet för kännedom.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 3 december 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Att i egenskap av tillsynsmyndighet förelägga Stockholms stad eller annan relevant instans i staden att såsom verksamhetsutövare så snart som möjligt vidta nödvändiga och lämpliga åtgärder för att säkerställa att miljökvalitetsnormerna för utomhusluft inte överskrids. Att därutöver anföra följande:

Den nuvarande situationen, och frågans hantering av det borgerliga styret, är djupt otillfredsställande. I Stockholms stad överskrids regelbundet de miljökvalitetsnormer som skulle ha klarats redan 2005. Staden och regeringen skjuter över ansvaret på varandra, medan viktiga åtgärder dras i långbänk. Alla berörda medger att den dåliga luften i regionen leder till hundratals dödsfall per år.

I förvaltningens svar avfärdas förslag om förbud med dubbdäck på ytterligare gator, i enlighet med länsstyrelsens förslag till åtgärdsprogram, med i huvudsak tre argument.

Avgifter är effektivare.

Avgifter kräver beslut av regering och riksdag och regeringen har inte lagt något sådant förslag. I en debatt i riksdagen den 17 oktober 2013 anförde miljöminister Lena Ek att: ”en skatt för dubbdäcksanvändning, ger effekt först på viss sikt och löser inte de problem med luftkvaliteten som i dag finns i exempelvis Stockholmsregionen.”

<http://www.riksdagen.se/sv/Debatter--beslut/Interpellationsdebatter1/Debatt/?did=H1104&doctype=ip>

Beslut om länsstyrelsens förslag har hänskjutits till regeringen, som ännu inte fattat beslut.

Länsstyrelsen skickade frågan till regeringen redan i december 2012. I ovan nämnda debatt framförde miljöministern även att hon inte var beredd att fatta beslut

ännu. Hon påpekade att ”Bakom den förbättring som skett ligger bland annat att regeringen har gett kommunerna möjlighet att införa dubbdäcksfria gator eller zoner...” Hon anförde vidare att:

”Vi kan inte vänta, utan de befintliga åtgärderna måste utnyttjas fullt ut. Det är därför viktigt att de ansvariga väghållarna i alla städer återigen analyserar vad de verkligen kan göra och att de intensifierar sina insatser...” Jag avser att kalla till mig dem som har ansvar för att vidta åtgärder lokalt i dessa områden för att fortsätta den diskussion som vi har haft på ett väldigt bra sätt under det senaste året om vilka ytterligare åtgärder som kan vidtas i närtid för att minska problemen. Därefter kommer regeringen att ta slutlig ställning till hur den öppna frågan i åtgärdsprogrammet ska hanteras.” Nu, mer än två månader senare, vill stadens förvaltningar fortfarande inte göra något för att frågan ligger hos regeringen.

Trafikkontoret och Trafikverket ska arbeta med dammbindning och städning av vägar och gator i staden och regionen och ska därefter utvärdera effekterna.

Detta är att förhålla beslut och vi har varit med om det förr. I svaret på en fråga från Miljöpartiet 2007 om hur långt beslutade åtgärder räcker för att klara normerna för partiklar och kväveoxider (MNH 2007-09-18 p 15) förklarades att det hade gjorts försök med dammbindning och spolning av gator, men att dessa åtgärder endast gav mycket kortvarig effekt. Ändå avslogs 2007 Miljöpartiets förslag om att ”hemställa hos regeringen att skyndsamt uppdra åt berörda myndigheter att arbeta fram en modell för ekonomiska styrmedel i syfte att minska dubbdäcksanvändningen” med hänvisning bl.a. till att man först ville testa dammbindning ytterligare.

<https://insynsverige.se/stockholm-miljo/sammantrade?date=2007-09-18#agenda-14>

År 2009 ville den borgerliga majoriteten vänta med åtgärder för att klara miljö kvalitetsnormen för kväve i avvaktan på trafikmätningar som skulle genomföras den hösten.

Rapporten där trafikmätningarna redovisades presenterades inte för Miljö- och hälsoskyddsnämnden förrän i februari 2012, och då som svar på en skrivelse från Miljöpartiet och sedan saken uppmärksammats av TV.

Vi vill påminna om att länsstyrelsen i juni 2011 återförvisade klagomålet mot överskridande av normerna (som kom till nämnden januari 2008) till Miljö- och hälsoskyddsnämnden för vidare handläggning vad avser partiklar. I ett beslut från

Mark- och miljödomstolen sommaren 2012 klargjordes nämndens tillsynsansvar med avseende på miljökvalitetsnormerna för luftkvalitet.

Av tjänsteutlåtandet framgår för övrigt att dubbdäcksanvändningen i staden måste minska för att normerna ska klaras i Stockholms stad. Detta talar för att man redan nu vet att de åtgärder som kommer att vidtas i vinter inte kommer att räcka, om man inte har tur med vädret.

Vi anser att nämnden bör ta sitt ansvar. Vår bedömning är att det finns en uppenbar risk för att nämndens passivitet kan dra på sig kritik vid en eventuell JO-granskning. EU hotar Sverige med böter för att vi inte klarar normerna, och regeringen hotar staden med att Stockholm ska vara med och betala dem. Viktigast av allt: det handlar om stockholmarnas hälsa.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) enligt följande:

På fråga har förvaltningschefen uttalat att nämndens svar på detta ärende den 18 december 2013 inte utgör ett beslut i frågan gällande ärendet om klagomål från boende på Hornsgatan angående överskridna värden av partiklar på Hornsgatan som i juni 2011 återförvisades av Mark- och miljödomstolen tillbaka till miljö- och hälsoskyddsnämnden.

§ 16

EU-positionsrapport för miljö- och hälsoskydds-nämnden Dnr 2013-16288

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna EU-positionsrapport för miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 2 december 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Att godkänna EU-positions-papper för miljö- och hälsoskyddsnämnden med följande ändringar:

Miljökrav i upphandling: Det primära syftet med all offentlig upphandling bör vara att ge skattebetalarna varor och tjänster av hög kvalitet till lägsta acceptabla kostnad för den kvaliteten. Miljöegenskaper är en viktig del av kvaliteten. Därför bör möjligheterna att ställa miljörelaterade ”ska-krav” förbättras.

Kommentar: Den ursprungliga skrivningen är otydlig och kan tolkas som att den lägsta kostnaden alltid ska väljas. Det är också viktigt att slå fast att miljöegenskaper (under såväl produktions-, användnings- och återanvändnings-/avfallsfasen, där sådana krav får ställas) är en del av kvaliteten.

Kemikalier i samhället: Sista meningen bör strykas.

Kommentar: Den svenska modellen med lokal tillsyn har både för- och nackdelar. Den är också intimt förknippad med den svenska traditionen med kommunalt självstyre. Att överföra t.ex. kemikalietillsyn till lokal nivå i länder med helt andra traditioner kan ge oväntade och oönskade konsekvenser.

Luftkvalitet: Sista meningen bör strykas.

Kommentar: De nationella miljö kvalitetsnormerna för kvävedioxid bör inte försvagas, oavsett vad EU kommer fram till. Normerna är baserade på bedömningar från Världshälsoorganisationen WHO och syftar till att skydda människors hälsa.

Jordbruk: Ett nytt avsnitt bör läggas till enligt följande: EU:s

jordbrukspolitik bör inriktas på att stimulera och stödja omställningen till ekologisk produktion, vilket minskar spridningen av farliga kemikalier i samhället, bidrar till bättre vattenkvalitet, minskar utsläpp av växthusgaser vid produktion av insatsmedel och främjar biologisk mångfald, förutom att gynna jordbrukets ekonomi och en levande landsbygd. Det är viktigt för satsningen för hållbar produktion av biodrivmedel att stöden för att hålla arealer undan produktion slopas, så länge stöden inte behövs för att främja biologisk mångfald.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till beslut.

§ 17

Stockholms stads kemikalieplan 2014-2019

Dnr 2013-592

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att godkänna förslaget till kemikalieplan.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 2 december 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Att lägga till möjligheten till att efter utvärdering göra mindre revideringar av planen efter två år.

Att med denna ändring föreslå Kommunfullmäktige att godkänna förslaget till kemikalieplan.

Vi ser mycket positivt på att förslaget till kemikalieplan äntligen är färdigt och tycker att många viktiga delar av stadens kemikaliearbete har tagits med. Vi är också mycket nöjda över att barns exponering för kemikalier har fått en central roll i förslaget. Vi välkomnar att ambitionerna åter höjs, sedan Miljömiljardsprojektet "Nya gifter – nya verktyg" (2004-2008) avslutades.

Vi instämmer helt i prioriteringen att minska barns exponering för skadliga kemikalier, men anser därutöver att utfasning av persistenta och bioackumulerande ämnen och användningen av giftfria byggmaterial bör vara viktiga områden att arbeta med då dessa två områden kan ge skadlig påverkan på mycket lång sikt, och blir svåra att hantera när problem uppstår. Inom dessa tre områden (barn, byggmaterial och persistenta kemikalier) är det extra viktigt att "ska-krav" ställs och att man undviker formuleringar som "bör inte användas" då detta kommer försvåra uppföljning och eventuell påföljd om kraven inte följs. Vi anser också att det är extra viktigt att försiktighetsprincipen används inom dessa prioriterade områden.

Även vid olika typer av upphandling är "ska-krav" att föredra framför "bör" och ska göras i de fall där det finns laglig möjlighet. Staden bör verka för utökade möjligheter att ställa sådana krav (se till exempel ärende 16 om EU-arbetet). Staden är dessutom en så stor aktör att det kan vara befogat med riktade teknikupphandlingar, ibland tillsammans med andra kommuner (se till exempel ärende 8 om policy för golv med ftalater). Upphandlande förvaltning eller bolag måste få tydliga riktlinjer med beskrivning av vad som inte ska upphandlas, och vilka miljökrav som ska ställas då det annars kan vara mycket svårt att ställa någon till svars vid en uppföljning av de ställda kraven. Uppföljning av kraven är mycket viktig och vi vill speciellt trycka på vikten av påföljd om kraven inte har följts.

Vi anser att det är viktigt att staden ska kunna sätta en högre standard för kravställande och att man t.ex. ska kunna exkludera ämnen som ännu inte hunnit uppföras på några listor om man bedömer att det kan finnas risker med dessa. Staden är en stor aktör som har stor inverkan och bör därför gå före. Staden har också många underaktörer som också kan behöva tydlighet. Därför anser vi att kemikalieplanen kommer vara viktig som ett basalt övergripande dokument för att styra

stadens alla verksamheter, men att starkare krav kan komma att ställas inom specifika viktiga områden, exempelvis för byggmaterial eller för upphandling av inredning och utrustning inom skolor och förskolor. Vid en miljödiplomerings av förskolor kan t.ex. en tydlig grupp uppställda mål och riktlinjer prickas av och därmed ge en större tydlighet för förskolans ledning och för föräldrar till barnen på förskolan. T.ex. kan det behövas en saneringsplan för utfasning av ftalater där barn vistas.

Det är viktigt att Kemikaliecentrum finns tillgängligt med stöd och hjälp och kan tillhandahålla styrdokument för att hjälpa verksamheter att fasa ut produkter och material som kan innehålla skadliga ämnen.

Stadens kemikaliearbete bör tydligt lyfta fram förslag på åtgärder på nationell eller EU-nivå, där sådana behöver för bättre måloppfyllelse. Ett exempel är skatter på farliga ämnen som inte kan förbjudas, där det finns alternativ som inte kommer till användning av kostnadsskäl.

Vi anser att man bör överväga hur information som inhämtats genom tillsyn, upphandling eller på annat sätt om farliga ämnen i bestämda produkter kan göra mer lättillgänglig för hushåll, småföretag och andra brukare samt föreningar och andra medkommunikatörer. Vi anser att staden bör fördjupa samarbetet med ideella miljöorganisationer om kemikaliefrågor.

Då kemikalieområdet snabbt kan förändras och då planen är ny och oprövad anser vi att det är viktigt att efter 2 år ha en genomgång av möjliga problemområden och möjlighet till en eventuell revidering av kemikalieplanen.

Förutom de kemikalier som ”importeras” till staden med varor och produkter som vi använder finns det även skadliga ämnen som kan bildas av stadens egen verksamhet. Exempelvis kan linoljeprodukter ge upphov till förhöjda halter av formaldehyd och fuktskadad betong kan avge organiska ämnen som kan ge hälsoeffekter i inomhusmiljön. Andra exempel där stadens egna verksamheter kan ge avtryck på miljön är t.ex. fjärrvärmeproduktion och avloppshantering. Söförförbränning leder t.ex. till bildning av dioxiner, speciellt vid för låg temperatur och användning av hypoklorit i för rening av nya membranfilter i avloppsreningsverk ger upphov till bildning av persistenta klororganiska föreningar, vilket t.ex. kan undvikas genom att byta ut hypoklorit mot väteperoxid. I dessa fall är det viktigt att staden har kunskap

om dessa processer och arbetar proaktivt med information och tillsyn för att minska risken för bildning och frisättning av dessa skadliga ämnen, både för en förbättrad inomhusmiljö, och för att förhindra utsläpp av skadliga ämnen till mark eller vatten.

Vi anser att kemikalieplanen är ett bra grunddokument, men det är också tydligt att planen är en start och inte en lösning. Arbetet kommer att starta med godkännandet av planen. Kemikaliecentrum kommer att få en enorm uppgift att lösa och det kommer behövas koordination, resurser och hjälp utifrån för att kunna nå målet om ett giftfritt Stockholm. Precis som med staden miljöprogram kommer det finnas ett stort behov av att samordna och informera stadens nämnder och bolag om innehållet i planen. Nya underdokument för styrning och uppföljning kommer att behöva tas fram. Vi efterlyser också en stor tydlighet i styrdokumentet, för att uppnå en bättre användarvänlighet. Vilka kemikalier får inte användas, var gäller specifika riskbedömningar, när kan undantag beviljas, hur kommer arbetet att följas upp? Även arbetet mot allmänhet och företag kommer att bli krävande. Det är därför av största vikt att kemikaliecentrum tilldelas tillräckliga resurser och att finansieringen tryggas på längre sikt.

Vi måste starta nu och inte sedan. Det är viktigt att visionen om ett Giftfritt Stockholm inte bara stannar vid en vision.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) enligt följande:

Visionen om en giftfri stad 2030 är viktig, inte minst mot bakgrund av den ökande förekomsten av kemikalier i vår vardag. Kemikalieplanens framtagande är ännu ett exempel på hur Alliansen arbetar ambitiöst och strategiskt med stadens miljöfrågor. Det särskilda fokus på barn som finns i planen är angeläget och ligger helt i linje med majoritetens prioriteringar.

Frågor om kemikalier är komplexa och därför är inrättandet av Kemikaliecentrum vid Miljöförvaltningen, som aviseras och finansieras i stadens budget för 2014, av stor betydelse. Vi tror att behovet av information är stort hos såväl stockholmarna, stadens personal och företag inom exempelvis

handeln. Det är viktigt att staden förmedlar korrekt information och finner en tydlig balans mellan evidensbaserad fakta och försiktighetsprincipen när det gäller detta område där utvecklingen ofta går mycket fort och där det hela tiden presenteras ny forskning. Ett exempel på det senare är forskningsläget angående koppar, där vi förväntar oss att förvaltningen presenterar belägg för nödvändigheten av de åtgärder avseende koppar som finns med i planen och bemöter de nya uppgifter som presenterats på området.

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) enligt följande:

Vi ser mycket positivt på att förslaget till kemikalieplan äntligen är färdigt och tycker att många viktiga delar av stadens kemikaliearbete har tagits med. Vi är också mycket nöjda över att barns exponering för kemikalier har fått en central roll i förslaget. Vi välkomnar att ambitionerna åter höjs, sedan Miljömiljardsprojektet "Nya gifter – nya verktyg" (2004-2008) avslutades.

Vi instämmer helt i prioriteringen att minska barns exponering för skadliga kemikalier, men anser därutöver att utfasning av persistenta och bioackumulerande ämnen och användningen av giftfria byggmaterial bör vara viktiga områden att arbeta med då dessa två områden kan ge skadlig påverkan på mycket lång sikt, och blir svåra att hantera när problem uppstår. Inom dessa tre områden (barn, byggmaterial och persistenta kemikalier) är det extra viktigt att "ska-krav" ställs och att man undviker formuleringar som "bör inte användas" då detta kommer försvåra uppföljning och eventuell påföljd om kraven inte följs. Vi anser också att det är extra viktigt att försiktighetsprincipen används inom dessa prioriterade områden.

Även vid olika typer av upphandling är "ska-krav" att föredra framför "bör" och ska göras i de fall där det finns laglig möjlighet. Staden bör verka för utökade möjligheter att ställa sådana krav (se till exempel ärende 16 om EU-arbetet). Staden är dessutom en så stor aktör att det kan vara befogat med riktade teknikupphandlingar, ibland tillsammans med andra kommuner (se till exempel ärende 8 om policy för golv med ftalater). Upphandlande förvaltning eller bolag måste få tydliga riktlinjer med beskrivning av vad som inte ska upphandlas, och vilka miljökrav som ska ställas då det annars kan vara mycket svårt att ställa någon till svars vid en uppföljning av de ställda kraven. Uppföljning av kraven är mycket viktig och vi vill speciellt trycka på vikten av påföljd

om kraven inte har följts.

Vi anser att det är viktigt att staden ska kunna sätta en högre standard för kravställande och att man t.ex. ska kunna exkludera ämnen som ännu inte hunnit uppföras på några listor om man bedömer att det kan finnas risker med dessa. Staden är en stor aktör som har stor inverkan och bör därför gå före. Staden har också många underaktörer som också kan behöva tydlighet. Därför anser vi att kemikalieplanen kommer vara viktig som ett basalt övergripande dokument för att styra stadens alla verksamheter, men att starkare krav kan komma att ställas inom specifika viktiga områden, exempelvis för byggmaterial eller för upphandling av inredning och utrustning inom skolor och förskolor. Vid en miljödiplomerings av förskolor kan t.ex. en tydlig grupp uppställda mål och riktlinjer prickas av och därmed ge en större tydlighet för förskolans ledning och för föräldrar till barnen på förskolan. T.ex. kan det behövas en saneringsplan för utfasning av ftalater där barn vistas.

Det är viktigt att Kemikaliecentrum finns tillgängligt med stöd och hjälp och kan tillhandahålla styrdokument för att hjälpa verksamheter att fasa ut produkter och material som kan innehålla skadliga ämnen.

Stadens kemikaliearbete bör tydligt lyfta fram förslag på åtgärder på nationell eller EU-nivå, där sådana behövs för bättre måluppfyllelse. Ett exempel är skatter på farliga ämnen som inte kan förbjudas, där det finns alternativ som inte kommer till användning av kostnadsskäl.

Vi anser att man bör överväga hur information som inhämtats genom tillsyn, upphandling eller på annat sätt om farliga ämnen i bestämda produkter kan göra mer lättillgänglig för hushåll, småföretag och andra brukare samt föreningar och andra medkommunikatörer. Vi anser att staden bör fördjupa samarbetet med ideella miljöorganisationer om kemikaliefrågor.

Då kemikalieområdet snabbt kan förändras och då planen är ny och oprövad anser vi att det är viktigt att efter 2 år ha en genomgång av möjliga problemområden och möjlighet till en eventuell revidering av kemikalieplanen.

Förutom de kemikalier som ”importeras” till staden med varor och produkter som vi använder finns det även skadliga ämnen som kan bildas av stadens egen verksamhet. Exempelvis kan linoljeprodukter ge upphov till förhöjda

halter av formaldehyd och fuktskadad betong kan avge organiska ämnen som kan ge hälsoeffekter i inomhusmiljön. Andra exempel där stadens egna verksamheter kan ge avtryck på miljön är t.ex. fjärrvärmeproduktion och avloppshantering. Sopförbränning leder t.ex. till bildning av dioxiner, speciellt vid för låg temperatur och användning av hypoklorit i för rening av nya membranfilter i avloppsreningsverk ger upphov till bildning av persistenta klororganiska föreningar, vilket t.ex. kan undvikas genom att byta ut hypoklorit mot väteperoxid. I dessa fall är det viktigt att staden har kunskap om dessa processer och arbetar proaktivt med information och tillsyn för att minska risken för bildning och frisättning av dessa skadliga ämnen, både för en förbättrad inomhusmiljö, och för att förhindra utsläpp av skadliga ämnen till mark eller vatten.

Vi anser att kemikalieplanen är ett bra grunddokument, men det är också tydligt att planen är en start och inte en lösning. Arbetet kommer att starta med godkännandet av planen. Kemikaliecentrum kommer att få en enorm uppgift att lösa och det kommer behövas koordination, resurser och hjälp utifrån för att kunna nå målet om ett giftfritt Stockholm. Precis som med staden miljöprogram kommer det finnas ett stort behov av att samordna och informera stadens nämnder och bolag om innehållet i planen. Nya underdokument för styrning och uppföljning kommer att behöva tas fram. Vi efterlyser också en stor tydlighet i styrdokumentet, för att uppnå en bättre användarvänlighet. Vilka kemikalier får inte användas, var gäller specifika riskbedömningar, när kan undantag beviljas, hur kommer arbetet att följas upp? Även arbetet mot allmänhet och företag kommer att bli krävande. Det är därför av största vikt att kemikaliecentrum tilldelas tillräckliga resurser och att finansieringen tryggas på längre sikt.

Vi måste starta nu och inte sedan. Det är viktigt att visionen om ett Giftfritt Stockholm inte bara stannar vid en vision.

Särskilt uttalande lämnas av Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Kemikalieplanen är bra och har vårt fulla stöd. Det är också bra att den utarbetas i tillsammans med andra större städer i landet. Planen ligger i linje med vad (S) har drivit. Kemikalieplanen passar väl in i det svenska arbetet att genomföra EU:s kemikalielagstiftning Reach. Reach är nämligen ännu inte i hamn eftersom motståndet fortfarande är stort inom vissa industrikretsar. Amerikansk

kemikalieindustri lobbar mycket aggressivt för att försvaga Reach, inte minst inom ramen för förhandlingarna om det s. k. Transatlantic Partnership for Trade and Investments.

Kommissionens arbete med att ta fram vetenskapliga kriterier för hormonstörande ämnen har också försenats mycket kraftigt till följd av hårt motstånd från kemiindustrin. Staden bör därför ta initiativ till att utarbeta ett internationellt informationsmaterial och dessutom bjuda in intresserade städer i andra EU-länder till att följa arbetet. Ju fler aktörer som driver en liknande linje som Stockholm, desto större blir trycket att verkligen genomföra Reach i dess ursprungliga intentioner. Ett framgångsrikt kemikaliearbete kommer att leda till mycket konflikter. Förvaltningen måste därför välja sin första strid med omsorg så att man är säker på att vinna.

Genomförandet kommer att ställa mycket stora krav på kompetens och resurser för både juridik och kemikalier. Risker för utdragna juridiska processer skall inte underskattas och staden kan behöva driva frågor ända upp i EU-domstolen, Vi är inte övertygade om att de medel som ställs till förfogande kommer att räcka men är beredda att avvakta kommande utvärderingar.

Det är bra att Kemikaliecentrum skall få ett vetenskapligt råd och det är bra att miljöövervakningen fördjupas och utökas. Vi tror emellertid att miljöövervakningen bör utvecklas ytterligare. Kemikaliecentrum och dess vetenskapliga råd bör få i uppdrag att lägga fram ett förslag till hur i första hand halterna av utfasningsämnen utvecklas i barns och nyföddas blod mm. Sådan information kommer att ha ett mycket stort övertalningsvärde i kemikaliearbetet. Vilket företag kommer att vilja fortsätta att sälja produkter till Stockholms kommun som innehåller kemikalier som också återfinns i t ex navelsträngsblod?

§ 18

Systematiskt miljöarbete – Hållbar användning av mark och vatten, projektrapport nr 7, 2013

Remiss från Stadsrevisionen, dnr 3.1.3-99/2013

Dnr 2013-14673

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 2 december 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Att Stadsledningskontoret föreslås att tillsammans med miljöförvaltningen ta fram dokumentmallar/rapporteringsverktyg för miljöhandlingsplaner och uppföljningsredovisningar för miljöprogrammet, för nämnder och bolag.

Stockholms stad behöver bestämma sig för en tydligare linje rörande vad man vill åstadkomma med sina mark och vattenområden. Det finns i dag en stor efterfrågan på plats för nya bostäder, verksamhetsområden, områden med plats för teknisk försörjning med flera. Samtidigt som efterfrågan ökar på områden för rekreation, skönhetsupplevelser, vila, äventyr och mycket annat. Detta medför att kvalitén på och underlagen för de beslutsprocesser som avgör vad ett givet markområde ska användas till, måste öka och inte endast uppfylla snabba lösningar på kortsiktiga behov. Kommer det t.ex. i ett framtida Stockholm fortfarande att finnas större sammanhängande ”vilda” grönområden eller ska det endast finnas utformade stadsparker? Det kan på goda grunder ifrågasättas om det i ett allt trängre Stockholm fortfarande är rimligt att planera och bygga för radhusområden och solitärbyggnader, speciellt i kollektivtrafiktäta lägen.

Rörande stadens vattenområden så utgör dessa en enorm tillgång för att upprätthålla Stockholm som den enastående stad som Stockholm ändå är. Därför är det tråkigt att konstatera att den styvmoderliga behandlingen av Stockholms vattenområden i huvudsak inriktar sig på allmänt hållna viljeinriktningar, ofta baserat på väl genomförda insatser längre tillbaka i tiden. Även här saknas ett övergripande ansvar, en tydlig viljeinriktning, samt inte minst resurser, för att genomföra de i sig viktiga åtgärdsförslag som tas upp i Stockholms stads vattenprogram.

Granskningen visar att svårigheten att uppnå mål om hållbar användning av vatten och mark även beror på brister i

styrning och uppföljning. Flera av de tillfrågade efterlyser ramar och tydligare stöd för verksamheten. Det tycks också uppstå svårigheter med uppföljning av målen då nämnder och bolag gör sina egna miljöhandlingsplaner och uppföljningar i helt olika format. En uppföljning av detta kan då bli som att lägga ett pussel med bitar i olika storlekar. Det är därför viktigt att nämnder och bolag har ett gemensamt synsätt på vad arbetet med miljöprogrammet ska ha för syfte och mål.

För att detta ska kunna nås bör staden prioritera möjligheter och strukturer för bättre samarbete mellan olika nämnder och bolag, men även bistå med bättre underlag som ger förutsättningar för jämförbara miljöhandlingsplaner och uppföljningsredovisningar. För bättre samordning och översikt är det viktigt att både miljöhandlingsplaner och utförda åtgärder som ingår i miljöprogrammet redovisas så att de lätt kan jämföras och pusslas ihop till en helhet. Det kommer även att underlätta för varje enskild nämnd eller bolag att se sitt eget ansvar för miljöprogrammet. En standardiserad uppföljningsredovisning bör också spara tid för stadsledningskontoret vid uppföljningen av stadens miljöarbete.

Vi anser för övrigt inte att det är en självklarhet att det bara är förvaltningens/bolagets egen miljöpåverkan som ska redovisas, utan även det aktiva arbetet som förvaltningen eller bolaget utför under området, t.ex. att ta fram dagvattenprogram, modeller för grönyteplanering eller biotopkartor. Utan denna information blir rapporterna mycket ofullständiga. Vad som avses bör förtydligas av stadsledningskontoret.

Att ha en separat årlig uppföljning och redovisning av miljöprogrammet är en nödvändighet för att tydliggöra vikten av stadens miljöarbete och för att kunna följa upp och driva på under de områden som släpar efter. Att stadsledningskontoret verkar ta lätt på sitt uppföljningsansvar ser vi som ett stort problem.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) och Mikael Magnusson m.fl. (S).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Revisionsrapporten visar att det är långt kvar innan staden ens har ett systematiskt miljöarbete i världsklass i Stockholm. Rapporten visar på en otydlig styrning och stöd till förvaltningarna och bolagen från staden centralt. Vilket resulterar i bristfälliga handlingsplaner och osäkerhet hur miljöarbetet systematiskt ska bedrivas.

§ 19**Anmälan om ändring av tillståndspliktig verksamhet, Bromma flygplats**

Dnr 2013-15260

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att förelägga Swedavia att ta fram och till miljöförvaltningen lämna ett kontrollprogram för byggskedet, senast en månad innan arbetena startar.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att lämna Swedavias anmälan om ändring utan ytterligare åtgärd.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att beslutet gäller även om det överklagas.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 20 november 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Att delvis tillstyrka förvaltningens förslag till beslut, dvs:

Förelägga Swedavia att ta fram och till Miljöförvaltningen lämna ett kontrollprogram för byggskedet, senast en månad

innan arbeten startar.

Lämna Swedavias anmälan om ändring utan ytterligare åtgärd
Att avslå förslaget att nämndens beslut ska gälla även om det överklagas.

Att anföra följande:

Framtiden för Bromma flygplats, belägen mitt i en växande storstad, är begränsad. Det är rimligt att flygplatsaktören under verksamhetstiden i begränsad omfattning får föreslå och utföra justeringar och ombyggnader för att den egna verksamheten ska kunna fungera effektivare. Men flygplatsaktören måste hela tiden förhålla sig till och agera utifrån sin omgivning och de där befintliga boendes och verksamheters önskemål och behov. Utrymmet för genomförandet av kommande ändringsbehov hos flygplatsaktören kommer med tid och nödvändighet att bli allt trängre.

En medvetenhet måste också finnas hos aktören att nyinvesteringar i flygplatsen inte senare ersätts av staden om ett beslut fattas om att lägga ned flygplatsen.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till beslut.

Jäv

Per Ola Bosson (M) har på grund av jäv inte deltagit i eller varit närvarande vid handläggningen av detta ärende.

§ 20

Skrivelse om ökad möjlighet till kvittoredovisning för kollektivresor i konsultbranscher – skrivelse från vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP)

Dnr 2013-17440

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden överlämnar skrivelse från Katarina Luhr m.fl. (MP) till förvaltningen för beredning.

§ 21**Förvaltningschefens information**

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm informerar kort om att han varit på resa i Kina där Stockholm bland annat lyfts fram som ett exempel i flera städer.

Avdelningschefen på Plan och miljö, Gustaf Landahl informerar om en projektansökan som ska lämnas in beträffande energieffektivitet. Han informerar även en tävling som genomförts för att ta fram en symbol för solhus.

Avdelningschefen på Hälsoskydd, Pia Winbladh Högfors presenterar kort det arbete som genomförts på hennes avdelning och visar upp bilder från sin verksamhet.

Vid protokollet

Kristofer Stjernqvist